

CIPRA

POVEZANI ZA ALPE

LETNO POROČILO 2016 CIPRA INTERNATIONAL

PREDSTAVNIŠTVA CIPRE IN NJIHOVI ČLANI

ITALIJA Associazione Ambiente e Lavoro • Associazione Dislivelli • Club Alpino Italiano • Dachverband für Natur- und Umweltschutz in Südtirol • Federazione Italiana di Parchi e delle Riserve Naturali (Federparchi) • Federazione Italiana Pro Natura • Gruppo Italiano Amici della Natura • Istituto Nazionale di Urbanistica • Italia Nostra • Lega Italiana Protezione Uccelli • Legambiente • Mountain Wilderness Italia • Parco Alpi Marittime • Parco delle Orobie Valtellinesi • Parco Nazionale della Val Grande • Parco Nazionale delle Dolomiti Bellunesi • Parco Nazionale dello Stelvio • Pro Natura Torino • Società di Scienze Naturali del Trentino • Servizio Glaciologico Lombardo
www.cipra.org/italija

AVSTRIJA Arbeitsgemeinschaft der Berg- und Naturwachten Österreichs • Kuratorium Wald • Naturfreunde Österreich • Naturschutzbund Österreich • Österreichischer Alpenverein • Österreichischer Forstverein • Österreichischer Touristenklub • Verband Österreichischer Höhlenforscher • Zentralstelle der Österreichischen Landesjagdverbände • Devet zveznih dežel Avstrije: Vorarlberg, Štajerska, Tirolska, Salzburg, Koroška, Gornja Avstrija, Spodnja Avstrija, Burgenland, Dunaj
www.cipra.org/avstrija

NEMČIJA Bergwacht im Bayerischen Roten Kreuz • Bergwaldprojekt e.V. • Bund Naturschutz in Bayern e.V. • Deutscher Alpenverein e.V. • Gesellschaft für ökologische Forschung e.V. • Landesbund für Vogelschutz in Bayern e.V. • Mountain Wilderness Deutschland e.V. • NaturFreunde Deutschlands e.V. • Ökologischer Jagdverband e.V. • Verband Deutscher Berg- und Skiführer • Verein zum Schutz der Bergwelt e.V.
www.cipra.org/nemcija

FRANCIJA La Fédération Française des Clubs Alpains et de Montagne • La Fédération Française de Montagne et d'Escalade • Le comité régional Rhône-Alpes de la Fédération Française de la Randonnée pédestre • La Fédération Française Union Touristique des Amis de la Nature • La Fédération Nationale pour le Développement des Sports et du Tourisme en Montagne • WWF France • Mountain Wilderness • La Fédération Rhône-Alpes de Protection de la Nature • France Nature Environnement Provence-Alpes Côte d'Azur • L'association pour le Développement en Réseau des Territoires et des Services • Le Centre de la Nature Montagnarde • Le Conservatoire départemental des espaces naturels de Haute-Savoie • L'association des Amis du Parc Naturel Régional de Chartreuse • Parc Naturel Régional de la Chartreuse • Parc National des Ecrins • Parc National de Mercantour • Parc National de la Vanoise
www.cipra.org/francija

SLOVENIJA 136 posameznih članov
www.cipra.org/slovenija

LIHTENŠTAJN Botanisch-Zoologische Gesellschaft Liechtenstein-Sarganserland-Werdenberg • Fischereiverein Liechtenstein • Liechtensteiner Alpenverein • Forstverein Liechtenstein • Liechtensteiner Jägerschaft • Liechtensteinische Gesellschaft für Umweltschutz • Imkereiverein Liechtenstein • Liechtensteinischer Ornithologischer Landesverband • Solargenossenschaft Liechtenstein • Verkehrs-Club Liechtenstein
www.cipra.org/lihtenstajn

JUŽNA TIROLSKA Alpenverein Südtirol • Arbeitsgemeinschaft für Vogelkunde und Vogelschutz in Südtirol • Baubiologie Südtirol • Bund Alternativer Anbauer • Heimatpflegeverband Südtirol • LIA per Natura y Usanzas • Naturfreunde Meran-Südtirol • Naturtreff Eisvogel • Plattform Pro Pustertal • Südtiroler Gesellschaft für Gesundheitsförderung • Südtiroler HochschülerInnenschaft • Umweltgruppe Eisacktal • Umweltschutzgruppe Vinschgau • Lokalne skupine: Andrian, Bozen, Eppan, Jenesien, Kaltern, Olang, Rasen-Antholz, Salurn, Terlan, Ulten, Vahrn, Wipptal
www.cipra.org/juzna-tirolska

PODPORNI ČLAN
Nederlandse Milieugroup Alpen, Nizozemska

ŠVICA Alpen-Initiative • Aqua Viva • Grimselverein • Mountain Wilderness Schweiz • Naturfreunde Schweiz • Pro Natura • Schweizer Alpen-Club • Schweizer Vogelschutz SVS/BirdLife Schweiz • Schweizerische Greina-Stiftung • Stiftung Landschaftsschutz Schweiz • WWF Schweiz (pasivni član)
www.cipra.org/svica

SCHAAN (LIHTENŠTAJN), APRIL 2017

DRAGE BRALKE, DRAGI BRALCI

__Pričujoče letno poročilo posvečamo – čolnu. Pa ne tistemu, ki je domnevno že poln, temveč čolnu, v katerem sedijo vsi, ki si prizadevajo za pozitivni razvoj alpskega prostora.

Prek vseh jezikovnih in kulturnih meja, pogosto ne meneč se za stališča političnih strank, vedno znova iščoč podobnosti med različnimi sektorji – to je značilno za mreže in oblike sodelovanja, ki obstajajo v Alpah in so tako pomembne za inovacije, ustvarjalnost in splošni napredek. Številni uspešni rezultati, ki jih ustvarja tako sodelovanje, prikazuje alpska karta na str. 34 in 35.

V mnogih od teh mrež sodeluje tudi CIPRA, ki ima tudi sama status mreže. CIPRA Francija sodeluje na prireditvi o novih možnostih zaposlitve, ki jih bo omogočil energetski preobrat, številne organizacije, tudi CIPRA Švica, sodelujejo v švicarskem Bergellu v razpravi o pomembnosti vloge, ki jo ima kultura

za razvoj gorskih območij. Nacionalna predstavništva CIPRE v Avstriji, na Južnem Tirolskem in v Nemčiji med seboj tesno sodelujejo na področju prometa, CIPRA International pa usklajuje dejavnosti mreže alpskih mest leta – če naštejemo le nekaj primerov.

Pogledati prek lastnega plota ali pa meja domače doline, če vam je ta prisposoda ljubša, delovati drug z drugim in se učiti drug od drugega, navsezadnje pa tudi širši politični domet, so le nekateri od pozitivnih vidikov takega sodelovanja. Ključnega pomena je skupen interes za uresničevanje trajnostnega razvoja v dobrobit alpskega naravnega prostora in alpskega prebivalstva.

Želim vam prijetno branje in veliko zadovoljstva pri medsebojnem povezovanju.

Christian Baumgartner
Podpredsednik CIPRE International

Glasba je pritegnila

Luminati Cassiana nazaj v švicarsko gorsko dolino Puschlav.

» Naša filozofija je obstoječe strukture povezati z novim. «

TAM, KJER SE ŠIRIJO IDEJE

CIPRA je manjša organizacija s široko razvejano mrežo, ki ljudem omogoča, da se skupaj lotevajo izzivov in se učijo drug od drugega. Natanko to počneta tudi Sandrine Percheval in Cassiano Luminati. Spoznala sta se na Alpskem tednu v nemškem Grassauu.

__Pozno popoldne hladnega oktobrskega dne v odsevih zlate in modre barve. Na privezu v Prienu se na valovih Kimskega jezera pozibava izletniška ladja lokalnega ladijskega prevoznika, na katero se bo vkrcalo kakšnih 400 potnikov. Sandrine Percheval in Cassiano Luminati že slonita na ladijski ograji in opazujeta mimoidoče: dame v elegantnih oblačilih in brezhibno oblečene gospode, manjše skupine mladih z volnenimi šali okrog vratu in v modnih raztrganih kavbojkah, spet drugi v tradicionalnih bavarskih oblačilih – ženske v dirndlih, moški v bavarski noši in s klobukom na glavi, na katerem se pozibavajo gamsovi čopi. Nenadoma vsi pogled usmerijo proti političarkama Barbari Hendricks in Ulrike Scharf, nemški in bavarski ministrici za okolje, ki prihajata na ladjo. Ta počasi odrine iz pristanišča.

Vsi ti ljudje so v Grassau prišli zaradi Alpskega tedna, ki so ga organizirale različne inštitucije, upravni organi in združenja, tudi CIPRA. Letošnja tema Ljudje in Alpe je med seboj uspela povezati številne pobude, različne kulture, jezike, organizacije in možne rešitve. Pod okriljem Alpskega tedna je potekala tudi 15. Alpska konferenca, najpomembnejši organ Alpske konvencije. Tega dne je nemško predsedstvo povabilo na sprejem na gradu Herrenchiemsee na otoku istega imena.

Sandrine Percheval (35) in Cassiano Luminati (45) sedita na klopi na krmi ladjice drug nasproti drugega. Francozinja in Švicar, oba dejavna pri CIPRI, sta se srečala prvič. Cassiano, s črno brado in širokim nasmehom, je odrasel v Valposchiavu/Puschlavu, odmaknjeni dolini blizu meje z Lombardijo. Pri 18 letih ga je v živahni Milano zvalil študij arhitekture. »Želel sem priti v mesto, pravo mesto!« pove Cassiano. Sandrine se zasmije: »Jaz pa sem si želela sonca in toplote in se zato med študijem preselila v južno Francijo.«

Novo odkrivanje domovine iz daljave

Sandrine zanima, zakaj se je Cassiano vrnil v gorsko okolje. »Zaradi glasbe. Leta 1998 me je prijateljica vprašala, ali bi bil pripravljen z njo organizirati festival jazza v Valposchiavu – in privolil sem,« pojasni Cassiano. Festival je takrat doživel velik uspeh, zanj pa je to bil tudi nov začetek v dolini. Danes mineva že petnajsto leto, odkar opravlja funkcijo direktorja kompetenčnega centra za izobraževanje in usposabljanje Polo Poschiavo. »Naša filozofija je obstoječe strukture povezati z novim,« razlaga. Aktualna tema je čezmejno poklicno izobraževanje. Leta 2005 je Polo Poschiavo prejel glavno nagrado v okviru projekta CIPRE Prihodnost v Alpah.

Na Sandrinino vprašanje, ali dela tudi z mladimi, Cassiano odgovori: »Da, kot predsednik regije Valposchiavo sem med leti 2011 in 2015 s posredovanjem CIPRE večkrat sodeloval na zasedanju Mladinskega parlamenta Alpske konvencije, nosilec odločanja sem posredoval želje mladih. Kot primer lahko omenim idejo o uvedbi nočnega avtobusa, ki je bila tudi dejansko uresničena.«

Leta 2012 je s podporo švicarskih državnih organov in organizacij s statusom opazovalk pri Alpski konvenciji, kot so CIPRA, Iscar in Alparc, v Valposchiavu organiziral Alpski teden in Alpsko konferenco. Z odgovorom na vprašanje, kaj mu je bilo pri tem v največje zadovoljstvo, se Cassiano ne obotavlja: »Povezovati ljudi in ideje!« Navede tudi primer: Polo Poschiavo, lokalni muzeji in turistične organizacije so v Valposchiavu skupaj ponovno uvedli pridelavo ajde in jo predstavili turistom. A Cassiano si je medtem postavil že nove cilje, to pa je pridobiti ekološki znak za celotno dolino, ki bi tako postala 100 % bio smart valley.

Sandrini Percheval

je pri njenem delu vseč socialni vidik.

» Prihajamo iz različnih držav in imamo različne vloge in upanja, a vsi smo na istem čolnu. «

Sandrine Percheval pokima, si na hitro popravi temne lase z obraza in začne pripovedovati. Zelo rada ima zeleno pokrajino Alp in njene majhne vasi ter divje naravne prostore, predvsem tiste v južni Franciji. Hkrati pa se zelo zaveda tudi cene te avtohtonosti. »Izoliranost pomeni veliko oddaljenost in dolge poti.« Kljub temu je za lokalno prebivalstvo zelo pomemben hiter dostop do infor-

macij in prav s tem se ukvarjajo pri društvu Adrets, kjer je zaposlena od leta 2014. Informacijska in skrbniška služba prek društva brezplačno zagotavlja nekakšno prvo pomoč pri reševanju vseh mogočih vprašanj, ki jim jih zastavijo uporabniki. Potrebujete zavarovanje, zdravnika specialista? Nimate predpisane nega dokumenta? »Namesto da bi tekali od vrat do vrat, se prosilci obrnejo na naše službe, ki imajo sedež večinoma kar v občinski stavbi,« pojasni Sandrine. Njena naloga pa je, da si strokovno osebje, večinoma so to ženske, izmenjuje izkušnje in da je dobro usposobljeno za reševanje najrazličnejših vprašanj.

Pobude spodbujajo domiselnost

»Kaj pa je tebi najbolj všeč pri tvojem delu?« vpraša Cassiano. »Socialni vidik,« odgovori Sandrine. »Naše službe so na voljo vsem prebivalcem, še posebej zastavljenim, kot na primer sezonskim delavcem, ki poleti in jeseni pomagajo pri kmetijskih opravilih ali pa delajo pozimi kot smučarski učitelji ali žičničarji. Pogosto se selijo, slabo so zavarovani, v kraju, v katerem živijo, nimajo ne prijateljev ne družine, pogosteje zbolijo. Vedno so z eno nogo blizu revščine.« Pred nekaj leti je društvo Adrets postalo član CIPRE Francija. »To je okrepilo našo legitimnost,« odgovori Sandrine in pove, da prek CIPRE prejema številne navdihujoče ideje za projekte in sodelovanja na različnih področjih, denimo na področju varovanja okolja.

Motor ladje brni enakomerno, ladja mehko pristane. Vožnje je konec. Potniki se še tesneje zavijejo v svoja oblačila, se izkrcajo in v pojemajoči svetlobi dneva odidejo po drevoredu proti dvorcu Herrenchiemsee. Slišati je različne jezike, nemščino, švicarsko nemščino, angleščino, francoščino, italijanščino in slovenščino. Sredi skupine obiskovalcev sta tudi Sandrine in Cassiano, ki se še naprej pogovarjata v francoščini. Na manjši vzpetini se Sandrine ozre, manjši sprevid potnikov objame s pogledom vse do pomola, kjer osvetljena ladjica čaka, da se obiskovalci vrnejo, in reče: »Prihajamo iz različnih držav in imamo različne vloge in upanja, a vsi smo na istem čolnu.«

Margarete Moulin, svobodna novinarka, München/D, (besedilo)

Caroline Begle, CIPRA International (foto)

Na Alpskem tednu sta

Sandrine Percheval in
Cassiano Luminati doživela
veliko novih srečanj.

SKUPAJ BOMO DOSEGLI VEČ

V lišajih živijo glive in alge v simbiozi:
gliva poskrbi, da dobi rastlina vodo, alga pa
proizvaja hranilne snovi.

PO SKUPNI POTI NAPREJ

ALPSKE MREŽE

— Če želiš hoditi hitro, pojdi sam, če želiš priti daleč, pojdi skupaj z drugimi, pravi afriški pregovor. Zavzemanje za trajnostni razvoj v Alpah in ohranjanje alpskega naravnega, življenjskega in gospodarskega prostora je zelo dolga pot. In po tej poti Omrežje občin Povezanost v Alpah in CIPRA International skupaj stopata že od leta 1997.

Februarja 2016 so se v Innsbrucku v Avstriji zbrali člani upravnih odborov in poslovodstva CIPRE International in Omrežja občin Povezanost v Alpah, da bi se skupaj ozrli v prihodnost in se dogovorili za nadaljnje delovanje. S podpisom Memoranduma o soglasju so obnovili medsebojno sodelovanje in opredelili skupne cilje, kot so okrepitev vloge v alpski politiki, ohranjanje živahne mreže prek jezikovnih in kulturnih meja ter odpiranje novih možnosti sodelovanja in novih tematskih področij. Dokument bo podlaga za skupno pot v prihodnje.

Tudi druge alpske mreže so zvesti sopotniki CIPRE, kot Alparc. Pomemben vrhunec njihovega sodelovanja je bila v letu 2016 organizacija 4. Alpskega tedna, ki je potekal v Grassau v Nemčiji od 11. do 15. oktobra 2016 (str. 4–9). Skupaj s programom za območje Alp Omrežja občin Povezanost v Alpah, Društvom Alpsko mesto leta, Alpskim raziskovalnim inštitutom ISCAR in združenjem planinskih organizacij alpskega loka Club Arc Alpin ter nemškimi predsedstvom Alpski konvenciji je CIPRA pod geslom Ljudje in Alpe v Grassau privabila več kot 400 udeležencev. Osnovno spoznanje, ki se je izkristaliziralo ob zaključku številnih predavanj in razprav, je povsem jasno: trajnostni razvoj v Alpah je možen le ob skupnem sodelovanju in z majhnimi koraki.

CIPRA in Omrežje občin Povezanost v Alpah sta si kot brat in sestra: imata enako ozadje in enake vrednote, pa tudi lastno glavo, zamisli in talente. V skupnem sodelovanju lahko izkoristimo prednosti drug drugega in tako iz različnih zornih kotov istočasno pogledamo na probleme in se lotimo njihovega reševanja.

Katharina Gasteiger,
»Omrežje občin Povezanost v Alpah«,
Übersee am Chiemsee/D

Gorska in hribovska območja so iz geografskih in kulturnih razlogov pogosto zapostavljena. Sodelovanje, kot ga poznamo v projektu Spare, je zelo koristno, saj je tako mogoče vzpostaviti osebni stik z drugimi udeleženci in si izmenjati znanje in veščine. To vodi v boljše upravljanje okolja in gospodarjenja z zemljišči.

Andrea Mammoliti Mochet, partner projekta Spare, Regijska pisarna za varstvo okolja, Dolina Aoste/

REKE POVEZUJEJO LJUDI

BIOTSKA RAZNOVRSTNOST IN POKRAJINA

Univerza, dva urada, dva raziskovalna centra, regijska pisarna, dve okoljski organizaciji – partnerji projekta Spare, ki se med seboj zelo razlikujejo in prihajajo iz različnih alpskih držav, skupaj predstavljajo načine, kako izboljšati upravljanje vodotokov ter pri tem premostiti administrativne, kulturne in strokovne meje.

Reke oskrbujejo prebivalce Alp in Evrope s čisto vodo, zagotavljajo vodo za namakanje kmetijskih zemljišč, so habitati številnim rastlinskim in živalskim vrstam, ljudje pa jih izkoriščajo tudi kot prostor za rekreacijo in proizvodnjo električne energije. Podlaga za zagotavljanje vseh teh ekosistemskih storitev pa je celovit sistem upravljanja tekočih voda, kot je oblikovan v okviru projekta Spare. Po zaslugi različnih projektih partnerjev je bilo mogoče v sodelovanje vključiti zainteresirane skupine z različnih področij. Pet pilotnih regij je tako v praksi preizkušalo načine vključevanja participativnih metod v koncept načrtovanja rek in skupnega oblikovanja ustreznih rešitev.

Naslednji primer prihaja iz pilotne regije Dora Baltea. Za to ledeniško-rečno območje v severozahodnih italijanskih Alpah sta bili v preteklem stoletju značilni intenzivna gospodarska rast in širjenje urbanizacije, zaradi česar so bili uničeni obrežna vegetacija, poplavne ravnice in naravni odtoki vode. Danes se v načrtovanje reke v okviru projekta Spare aktivno vključujejo lokalno prebivalstvo, upravni organi, kmetijstvo, oskrbovalci z električno energijo in drugi akterji. Trenutne raziskave nadzorujejo podatke o pretoku rek v strugah in omogočajo razvoj novih postopkov za podeljevanje vodnih koncesij.

WWW.CIPRA.ORG/SL/BIOTSKA-RAZNOVRSTNOST

SVEŽ VETER ZA OBČINE

MLADI V ALPAH

V Naravnem parku Nagelfluhkette v Avstriji so mladi organizirali naravoslovni dan za osnovnošolce in skupaj z njimi raziskovali tekoče vode kot naravne habitate rastlinskih in živalskih vrst; druga skupina mladih pa je v francoskem L'Argentière-la-Besséeju urejala doživljajsko pot, ki zdaj vodi od mesta do vhoda v rudnik srebra. Ta in številne druge pobude mladih so rezultat vsealpskega mladinskega projekta CIPRE YouTurn, ki so ga mladi izvajali v sodelovanju z Omrežjem občin Povezanost v Alpah in društvom Alpsko mesto leta ter francoskima občinama Chambéry in Argentière-la-Bessée, avstrijskimi občinami Nenzing, Nagelfluhkette in Montafon ter lihtenštajnskimi Schaanom.

V okviru projekta so mladi, mladinski delavci in predstavniki sodelujočih alpskih občin zbirali primere dobre prakse na področju sodelovanja mladih v procesih odločanja, se zgledovali po tujih pobudah in svoje ideje uresničevali v domačih občinah. S tem se je udeležba mladih okrepila, to pa je mlade spodbudilo, da so se aktivno zavzeli za trajnostni razvoj v domačem okolju. V okviru zaključnega srečanja v Chambéryju je okoli 30 mladih, starih od 14 do 17 let, in njihovih spremljevalcev izoblikovalo predloge, kako izboljšati sodelovanje mladih v lokalnem okolju – politike bi lahko s svojimi problemi in željami seznanili tako, da bi jih vabili k aktivnemu sodelovanju pri svojih aktivnostih ali jih obiskali in pogostili. Kot izhaja iz ene od sklepnih ugotovitev srečanja v Chambéryju, pa so potrebne spodbude politike same, npr. ustanovitev in spremljanje delovanja mladinskega parlamenta.

WWW.CIPRA.ORG/SL/MLADI

Sodelovanje mladih v življenju lokalne skupnosti je zelo pomembno, saj so mladi bodoči odrasli. Projekt YouTurn mi je pokazal, da se lahko v domači občini aktivno vključimo v proces sprejemanja odločitev, tudi če smo mladi.

Clémence De Langavant, Udeleženka YouTurn Argentière-la-Bessée/F

PROSTOR NI NESKONČEN

KOMUNIKACIJA IN POVEZOVANJE

Naloga CIPRE je neprestano opozarjanje na ranljivost in edinstvenost Alp, našega življenjskega prostora, ter pozivanje k varstvu pred nepopravljivimi škodljivimi posledicami, kot je to storila s konstruktivnim in upravičenim odprtim pismom z naslovom »Prostor ni neskončen.«

Astrid Rössler,
namestnica deželnega
glavarja, Zvezna dežela
Salzburg, Avstrija

__CIPRA je prostorsko načrtovanje v letu 2016 obravnavala iz različnih vidikov: tako je na področju delovanja Prostorsko načrtovanje, ki je del projekta alpMonitor, ponazorila, kako je mogoče tovrstne procese obravnavati na lokalni ravni in katere ovire se pri tem pojavljajo, drug primer pa je interaktivna predstavitev, prek katere lahko vsi zainteresirani spremljajo fiktivno občino Alpski Log na njeni poti sprejemanja odločitev. Predstavitev dopolnjujeta poster s prikazom bistvenih ukrepov in izjav ter spletni dosje Prostorsko načrtovanje v Alpah, ki pojasni osnovne pojme in poda ustrezne spletne povezave.

V segmentu projekta alpMonitor Narava in človek je bil izdelan alpski zemljevid zavarovanih območij, ki so jih prizadele različne spremembe, predstavljeni pa so tudi posamezniki, ki se zavzemajo za njihovo ohranitev. Ali in kako predstavitev takih sprememb predložiti Odboru Alpske konvencije za preverjanje, je CIPRA International raziskovala po zaključenem postopku preverjanja ustreznosti primera Egarten z zahtevami Alpske konvencije. Rezultat je informativni list si priporočili za delovanje.

Posebne pozornosti sta bila deležna 101. številka revije Alpe na odru (Prostor ni neskončen) in odprto pismo, naslovljeno na konferenco alpskih držav o prostorskem načrtovanju, ki je aprila potekala v Murnau (Nemčija). Septembra so CIPRA International in nacionalna predstavništva CIPRE iz Avstrije, Južne Tirolske in Nemčije pripravile še poziv, s katerim so zahtevale zaustavitev širjenja smučišč na večjih površinah. Na pproblematiko urejanja prostora je CIPRA International opozorila tudi z delavnico.

WWW.CIPRA.ORG/INTERNATIONAL/PUBLIKACIJE
ALPMONITOR.CIPRA.ORG

NOVI ZAČETKI IN SPREMEMBE

ALPSKA POLITIKA

__Frazo »Najprej mi« je bilo v letu 2016 slišati pogosteje kot kdajkoli prej. V luči globalnega političnega in družbenega ozračja izključevanja in delitev je zato za CIPRO postalo še pomembnejše, da trdno stoji za vrednotami, kot so solidarnost, sodelovanje, varstvo okolja in pravičnost.

CIPRA International je leta 2016 v tem smislu svojo pozornost še posebej namenila delovanju znotraj mreže. Na začetku leta so začele delovati akcijske skupine v okviru Evropske strategije za alpski prostor (EUSALP). Predstavnikom regij, ministrstev, nevladnih organizacij, občin in znanstveno-raziskovalne dejavnosti so se pridružili tudi novi akterji z alpskega območja, ki pa so se morali šele uveljaviti in najti svojo vlogo.

V okviru Alpske konvencije je CIPRA skupaj z drugimi organizacijami opazovalkami o pomembnih dokumentih Alpske konvencije izrazila svoje stališče in zahtevo, da se vanje vključi vprašanje trajnostnega razvoja, kot se je to zgodilo v primeru izjave o trajnostnem prostorskem razvoju v Alpah, sprejete na konferenci v Murnau v Nemčiji, ministrske izjave o spodbujanju trajnega gospodarstva v Alpah ali Večletnega programa dela Alpske konvencije za obdobje 2017–2022. Nazadnje je Alpska konferenca oktobra ponudila možnost, da se opravljeno delo postavi v ospredje.

Zaradi sodelovanja v različnih delovnih skupinah, platformah, na konferencah in na raznovrstnih delavnicah je CIPRA International imela priložnost, da se vključi v razpravo in aktivno sodeluje pri obravnavi tematskih vprašanj ter obenem vzpostavi in razvija mrežo.

WWW.CIPRA.ORG/SL/ALPSKA-POLITIKA

V mednarodni politiki trajnostnega razvoja se že leta zavzemamo za okrepitev sodelovanja med državo in civilno družbo. CIPRA International ima pri tem na območju Alp še zlasti pomembno vlogo.«

**Panagiotis
Potolidis-Beck,**
Urad Kneževine
Lihtenštajn za
zunanje zadeve

TVEGANJA LAHKO POSTANEJO PRILOŽNOSTI

PODNEBJE IN ENERGIJA

»Izkušnje, ki jih imajo v regiji Surselva z zbirko orodij za obvladovanje podnebnih sprememb, so potrdile, da moramo namesto zatiskanja oči pred podnebnimi spremembami skupaj iskati nove rešitve. Če bodo pri tem sodelovali vse zainteresirane strani v regiji, bomo tudi našli nove načine za reševanje problemov in izkoristili dane priložnosti.«

Urs Giezendanner,
vodja regionalnega razvoja Surselva /CH

»Rahlo oblačno oktobrsko popoldne v švicarski regiji Surselva. V hotelu v Valsu je živahno. Skupina ljudi v nemščini in retoromanščini živahno razpravlja in si izmenjuje izkušnje o priložnostih, tveganjih in prihodnosti doline glede na posledice, ki jih prinašajo podnebne spremembe.

Delavnica z naslovom Prilaganje podnebnim spremembam v regiji Surselva v okviru projekta Klima-Toolbox, namenjena regionalnim nosilcem odločitev in akterjem s področja kmetijstva, turizma in vodnega gospodarstva, je bila priložnost za skupno oblikovanje strategije za domačo regijo. »Zbirko orodij« za regijo Surselva je tako zasnovala projektna skupina, ki so jo sestavljali predstavniki regije Surselva, švicarskega podjetja za svetovanje in projektni razvoj seecon, švicarske nevladne organizacije Mountain Wilderness in CIPRE International.

Podnebne spremembe so eden največjih izzivov 21. stoletja. Globalno segrevanje bo za alpski življenjski prostor imelo daljnosežne gospodarske, ekološke in socialne posledice. Zaradi svoje zapletenosti ostaja ta tema abstraktna in jo je težko skomunicirati. Pogosto primanjkuje ustreznega znanja in načinov, s pomočjo katerih bi se bilo mogoče soočiti s spremembami, ki so posledica globalnega segrevanja. Kateri viri so v regiji na voljo, katere storitve se opravljajo? Kje pričakovati spremembe, ki jih povzročata globalno segrevanje? Pri iskanju odgovorov na vsa ta vprašanja je v pomoč projekt Klima-Toolbox, katerega cilj je celostno razumevanje podnebnih sprememb. Kot že na delavnici v Surselvi lahko z njegovo pomočjo vpletene strani tudi same oblikujejo ustrezne strategije za domačo regijo, obenem pa tako nastajajo dolgoročno obstojne rešitve, ki se oblikujejo in uresničujejo v medsebojnem sodelovanju.

WWW.CIPRA.ORG/SL/PODNEBJE-ENERGIJA

MOBILNO NA DELO, MOBILNO V GLAVI

PROMET IN MOBILNOST

»Ljudje hitro pozabimo na prometne zastoje, če ti trajajo manj kot deset minut.« 140 parov oči je zrla v predavatelja Gerharda Fehra, strokovnjaka za vedenjsko ekonomijo, ko je sredi novembra v avstrijskem Hardu na mednarodni konferenci o mobilnosti dnevni migrantov poslušalcem pojasnjeval, zakaj izbira prometnega sredstva pogosto ni racionalna odločitev. Navzočim strokovnjakom za področje gospodarstva, politike in uprave ter predstavnikom avstrijskih, nemških, lihtenštajnskih in švicarskih nevladnih organizacij je konferenca dala nov zagon za uveljavljanje trajnostne mobilnosti.

Kakovostni ukrepi trajnostne mobilnosti dnevne migrante spodbujajo k preusmeritvi na uporabo avtomobilu alternativnih prevoznih možnosti, saj te ne predvidevajo zahtevnih procesov odločanja. Kako to uresničiti, je na primeru mobilnostne strategije svoje države pojasnil Frank Burmeister iz nizozemskega prometnega ministrstva. Strategija si prizadeva preusmeriti dnevne migrante na uporabo kolesa, souporabo avtomobila in železnico.

Strokovna konferenca pa je bila tudi pomemben mejnik v interdisciplinarnem projektu Pemo, ki ga CIPRA izvaja po naročilu Kneževine Lihtenštajn in švicarskega kantona St. Gallen, skupaj z Inštitutom za energijo Vorarlberg in Deželnim okrožjem Lindau. Ključno vlogo pri tem imajo veliki delodajalci: 19 gospodarskih družb in institucij namreč v okviru projekta Pemo v praksi preizkuša različne analitske metode in ukrepe, s katerimi želijo pri zaposlenih, ki so dnevni migranti, spremeniti mobilnostno vedenje. Projekt Pemo je zasnovan na projektu Alpstar, ki se je izvajal v okviru programa Območje Alp in v katerem so bile v pilotni regiji Dolina Alpskega Rena na področju mobilnosti izdelane metode za zmanjšanje izpustov CO₂.

WWW.CIPRA.ORG/PROMET

»Mislim, da so ravno v prostorsko tako omejeni in kulturno tesno povezani regiji, kot je Dolina Alpskega Rena, čezmejni projekti nujno potrebni. Na srečanjih s projektnimi partnerji iz sosednjih regij, kot so predstavniki CIPRE, sem se seznanil s številnimi novimi idejami, ki so lahko spodbuda za naše delovanje na Vorarlberškem.«

Martin Reis,
partner projekta Pemo,
Inštitut za energijo
Vorarlberg/A

PROJEKTI IN AKTIVNOSTI 2016

Projekti **GaYA**, **PlurAlps** in **AlpinnoCT** so bili odobreni v okviru Interregovega programa za območje Alp.

Pemo spodbuja trajnostno dnevno mobilnost na območju Bodenskega jezera.

We are Alps – potovanje v organizaciji Alpske konvencije z novinarji: organizacija lihtenštajnske etape s podarcom na dnevni mobilnosti.

Youth Alpine Express – 24 mladih se je udeležilo potovanja po alpski regiji in o tem poročalo predstavnikom politike in civilne družbe.

Mladinski svet CIPRE pomaga mladim v Alpah pri aktivnem sodelovanju v procesu sprejemanja odločitev in uveljavljanju pravice biti slišan in upoštevan.

Društvo Alpsko mesto leta – vodenje sekretariata od leta 2003 dalje. Niz delavnic Tour des Villes na temo trajnostnega razvoja mest in naselij.

I-LivAlps povezuje ljudi, ki pripadajo različnim generacijam in prihajajo iz različnih alpskih držav, kar omogoča skupni razvoj procesnega in strokovnega znanja o izbrani temi.

Mladi, mladinski delavci in politiki iz sedmih alpskih občin so si v projektu **youTurn** izmenjali svoje izkušnje in delili primere dobrih praks.

Usklajevanje dejavnosti v povezavi z mednarodno pohodniško potjo **Via Alpina** kot izvedbeni projekt Alpske konvencije

Omrežje občin Povezanost v Alpah – administrativne naloge in upravljanje projekta v okviru programa **dynAlp-nature**.

Strategija EU za alpsko makroregijo – sodelovanje v tematskih delovnih skupinah za promet, naravo in kulturo ter ekološko povezanost.

Odrpito pismo na temo trajnostnega prostorskega načrtovanja v Alpah.

Delovanje na področju **odnosov z mediji** o različnih področjih, kot sta turizem ali varstvo narave.

alpMonitor – raziskovanje in odnosi z javnostmi na petih področjih delovanja.

E-glasilo **alpMedia**, francoska, italijanska, nemška in slovenska različica (8 števil); angleška različica (4 številke), okoli 20.000 naročnikov.

www.cipra.org – informacijska platforma o vprašanih trajnostnega razvoja v Alpah; francoska, italijanska, nemška in slovenska ter angleška različica, skoraj 500.000 ogledov strani, okoli 100.000 obiskovalcev.

Alpski teden 2016 – različne delavnice, deloma s sodelovanjem partnerjev.

V okviru programa **dynAlp-nature** Omrežja občin Povezanost v Alpah podpira CIPRA štiri kooperacijske projekte s področja varstva alpske biotske raznovrstnosti.

Študija izvedljivosti **WorthWild** raziskuje problematiko ravnanja s težje dostopnimi naravnimi habitati v Alpah.

Ekosistemi zagotavljajo za naravo in človeka dragocene storitve, **AlpES** pa skrbi za to, da so te storitve priznane in zavarovane.

Projekt **Zeleni pas Doline Alpskega Rena**: priključitev Tentschagrabna z Binnenkanalom (Lihtenštajn).

Projekt **Spare** – iskanje ravnovesja med varstvom in rabo alpskih rek.

Podnebna igra **100max** spodbuja prebivalce Alp, da v praksi preizkusijo podnebju prijazen življenjski slog.

Mednarodna arhitekturna nagrada **Constructive Alps** za najboljše primere trajnostne prenoje in gradnje na območju Alp.

Alpska konvencija – udeležba na Alpski konferenci, v Stalnem odboru in delovnih skupinah za promet, ekološko mrežo, velike zveri in pristoživeče parkljarje in družbo, makroregijo, vodno gospodarstvo, hribovsko kmetijstvo, prostorsko načrtovanje, energijsko učinkovito gradnjo.

Literarni večer in likovni natečaj v Lihtenštajnu ob mednarodnem dnevu gora, 11. decembru

Družbeni mediji – večjezični profili na Facebooku in Twitterju.

Zbirka orodij za obvladovanje podnebnih sprememb **CCA-Toolbox** – instrumenti, namenjeni trajnostnemu prilagajanju podnebnim spremembam.

climAlp je informacijska kampanja o spodbujanju energijsko učinkovite gradnje in prenoje.

Revija **Alpe na odru**. Prostor ni neskončen. Kakovost življenja v Alpah temelji na prostorskem načrtovanju (de, fr, it, sl), skupna naklada: 14.000 izvodov.

- + Alpske mreže
- + Biotska raznovrstnost & pokrajina
- + Mladi v Alpah
- + Komunikacija & povezovanje
- + Alpska politika
- + Podnebje & energija
- + Promet & mobilnost

ODVISNI SMO DRUG OD DRUGEGA

S pomočjo sončne svetlobe
izločajo zeleni listi kisik, ki ga ljudje
in živali potrebujejo za dihanje.

S SKUPNIMI MOČMI PROTI TRANZITNEMU PROMETU

CIPRA Italija Večji del Italije obkroža Sredozemsko morje, na severu pa jo v širokem loku obdajajo Alpe. Prepeljani tovor po morju se iz Italije dostavlja v vse evropske države, evropske proizvode pa spet prek italijanskih pristanišč v svet prevažajo ladje. Okoli 90 odstotkov celotnega transporta, vključno s potniškim prometom, se odvija po cestah, kar pomeni, da so čezalpske prometne povezave za Italijo ključnega pomena.

Čeprav so cestne povezave že zdaj dobro razvite, pa se vedno znova pojavljajo ideje o novih projektih za gradnjo alpskih cest višjega razreda. Odbor Evropskega parlamenta za promet je na plenarnem zasedanju leta 2016 v glasovanje predložil sprejetje poročila, ki je med drugim predvidelo podaljšanje avtoceste Alemagna, nove čezalpske tranzitne poti med Münchnom v Nemčiji in Benetkami v Italiji. CIPRA Italija in CIPRA International je skupaj z drugimi nacionalnimi predstavništvi posredovala pri odboru Evropskega parlamenta za promet in se

zavzela proti gradnji novih čezalpskih tranzitnih poti – njen poziv je bil uslišan in Evropski parlament je z veliko večino zavrnil sporne dele poročila.

CIPRA Italija je s pomočjo prometnih strokovnjakov objavila tudi poročilo o aktualnih razmerah v tranzitnem prometu na alpskih prelazih. Iz poročila je med drugim razvidno, da italijanska vlada številnih gospodarskih, davčnih in organizacijskih ukrepov, ki naj bi spodbudili preusmeritev prometa s ceste na železnico, še ni uresničila. Veliko dela na tem področju čaka tudi druge alpske države, saj brez sprejetja spremljivalnih ukrepov ne bo mogoče uresničiti ciljev varstva podnebja.

WWW.CIPRA.ORG/ITALIJA

HOJA, SMEH IN MEDSEBOJNO UČENJE

CIPRA Slovenija Kot odgovor na dejstvo, da starši svoje otroke v šolo vedno pogosteje vozijo, so se v CIPRI Slovenija skupaj z Inštitutom za politike prostora (IPOP) in Focusom, društvom za sonaravni razvoj, odločili za širjenje ideje o Pešbusu in Bicvlaku. Le-ta spodbujata prihod v šolo na trajnosten način, gibanje otrok in druženje z vrstniki.

Pešbus/Bicvlak je skupina otrok, ki jih odrasla oseba spremlja na poti v šolo: peš ali s kolesom v organiziranih skupinah po predvidenih poteh in stalnem urniku. Spremljevalci ob vnaprej določenem času prevzamejo otroke na dogovorjenih postajališčih, jih pospremijo do šole in nazaj. V okviru projekta Trajnostna mobilnost v praksi so na to temo potekale tudi delavnice, ki so različnim interesnim skupinam (npr. zaposlenim na občinah, ravnateljem in učiteljem, članom lokalne skupnosti) omogočile, da se bolje seznanijo z novim konceptom in ga tudi sami preizkusijo v praksi. Odzivi udeležencev so bili odlični, ukrep pa bodo izvajali spomladi na nekaterih šolah, ki so se udeležile seminarjev.

Namen projekta je predstaviti širši javnosti obstoječe primere dobre prakse na področju trajnostne mobilnosti v Sloveniji in tujini, kar naj bi spodbudilo prenos znanja in nove rešitve. Poleg različnih delavnic so projektni partnerji organizirali strokovno ekskurzijo v Bolzano/I in izdali zbornik dobrih praks na področju mobilnosti.

Strokovne ekskurzije v Bolzano so se udeležili ravnatelji in učitelji ter zaposleni na občinah. V mestu so si ogledali infrastrukturne rešitve, se peljali z vlakom po dolini Vinschgau in si ogledali izvajanje ukrepov trajnostne mobilnosti na tamkajšnji osnovni šoli. CIPRA Slovenija bo svoja prizadevanja za okolju prijaznejšo mobilnost nadaljevala tudi v letu 2017, in sicer s sodelovanjem v projektu Trajnostna mobilnost v šoli.

WWW.CIPRA.ORG/SLOVENIJA

PRIREDITEV PODPRLA SONARAVNO UPRAVLJANJE ALPSKEGA RENA

CIPRA Lihtenštajn Izvajanje načrtov za ukrotitev največje reke hudourniškega značaja na območju Evrope se je začelo že pred približno dvema stoletjema. Danes je Alpski Ren kanalizirani vodotok. Vzporedno ob njegovih strugi so se ohranili posamezni odseki z ostanke poplavnih gozdov in večinoma intenzivno izkoriščena kulturna pokrajina. Utesnjena reka svojih nalog kot življenjska žila za človeka in naravo ne more več izpolnjevati, zato so CIPRA Lihtenštajn, WWF Graubünden in St. Gallen, Pro Natura Vzhodna Švica, Zveza za varstvo narave Vorarlberg, civilna iniciativa Werkstatt Faire Zukunft in švicarska organizacija za varstvo voda Aqua Viva organizirale Praznik Rena in tako opozorile, da je sonaravno upravljanje Alpskega Rena edina prava pot razvoja.

Na odseku Alpskega Rena, kjer se ta v dolgem loku vije okoli hriba Ellhorn, so organizatorji na peščno prodnatih sipinah med krajema Balzers v Lihtenštajnu in Fläsch v švicarskem Graubündnu pripravili prireditev z bogatim programom, ki je med drugim vključeval vožnjo s kanujem na stranskih vodotokih, opazovanje vodnih žuželk, božanje bobrovega kožuha, gradnjo peščenih gradov in drugih umetnin iz kamnov in številne druge dejavnosti. Ob jedi in

Z združenimi močmi –
veslanje po Alpskem Renu.

pijači so obiskovalci lahko izkoristili priložnost za pogovor, v šotoru pa možnost eksperimentiranja na interaktivni razstavi Življenje ob Renu.

Številni obiskovalci so na Prazniku Rena (Rhy-Fäscht) lahko povsem od blizu izkusili širok obrečni prostor in sonaravna obrežja, ki jih je pri Alpskem Renu mogoče najti le še na območju Mastrilskih poplavnih ravnin. Prav o širitvi rečnega korita potekajo burne razprave, saj naj bi ta v tej prekomerno izkoriščani dolini pozitivno vplivala tako na biotsko raznovrstnost, kakor tudi na rekreacijsko dejavnost. Tudi države, katerih območje leži ob reki, so že pred časom pripravile ustrezne načrte, katerih namen je povečati vrednost tega prostora, zgoraj navedene organizacije pa bodo prireditev pripravile tudi prihodnje leto in se tako zavzele za nadaljnje učinkovito izvajanje ustreznih ukrepov.

WWW.CIPRA.ORG/LIHTENSTAJN

MISLI GLOBALNO, DELUJ LOKALNO

CIPRA Francija Strategija EU za alpsko regijo (Eusalp) išče odgovore na izzive, kot so demografske spremembe, gospodarska globalizacija, podnebne spremembe ali energetski preobrat. Eusalp je pozval CIPRO Francija in predstavništvo Omrežja občin Povezanost v Alpah v Franciji, da v zvezi s tem predlagata izvedbene projekte. Junija 2016 se je tako v francoskem kraju Bourg d'Oisans v departmaju Isère srečalo 40 akterjev iz politike, gospodarstva in znanstveno-raziskovalne dejavnosti in oblikovalo dvanajst novih projektnih idej, ki so zdaj predstavljene tudi

Z dejavno podporo –
oblikovanje idej za nove projekte.

v brošuri. Ena od njih je ideja o razvoju interdisciplinarnih programov usposabljanja, v katere bodo vključene naravoslovne in humanistične vede. Tako bo mogoče z različnih vidikov obravnavati in uspešneje uresničevati teme, kot je izvedba energetskega preobrata na območju Alp.

CIPRA Francija se je udeležila tudi seje francoske delovne skupine za Strategijo EU za alpsko regijo, ki jo je sklical Komisariat za enakopravnost regij in na kateri so bile predstavljene projektne ideje. Kljub temu se politični predstavniki treh Eusalpovih regij Franche-Compté, Auvergne Rona-Alpe in Provansa-Alpe-Azurna obala, ki bi lahko tovrstne ideje izkoristili v svoj prid, seje niso udeležili. Kako na lokalni in regionalni ravni okrepiti zavest o pomembnosti aktivne udeležbe v evropskih političnih procesih? CIPRA Francija razmišlja in deluje naprej – z globalne perspektive in z lokalno odgovornostjo.

WWW.CIPRA.ORG/FRANCIJA

Fotografija: CIPRA Francija

IDENTITETA POTREBUJE KULTURO

CIPRA Švica Aktualna, v gospodarsko rast osredotočena regionalna politika je v Švici usmerjena predvsem v gospodarski razvoj, prednost pa daje centrom in razvojnim osem. Potencial, ki ga gorske regije prinašajo s svojo kulturno raznolikostjo, ostaja skorajda neprepoznan. CIPRA Švica je tako v sodelovanju z organizacijo Mountain Wilderness Švica in dnevnim centrom Salecina povabila predstavnike znanstveno-raziskovalne dejavnosti, kulture, regionalnega razvoja in politike, naj ta potencial opredelijo in raziščejo. Okoli 40 strokovnjakov je junija 2016 na konferenci *Gorska območja, v katero smer? Prihodnost alpskih dolin in pomen kulture* razpravljalo o pomenu regionalne identitete in o prispevku kulturnih pobud za trajnostni regionalni razvoj.

Udeleženci so se strinjali, da kulture ne smemo razumeti le v smislu ekonomskega prispevka k regionalnemu razvoju. Trdna in živa samopodoba obrobni regij je podlaga za sprejetje razlik in njihovo konstruktivno uporabo. Udeleženci so tudi sprejeli skupno resolucijo o vrednotenju kulture na območju Alp, s katero med drugim zahtevajo, da se mora kulturno ustvarjanje na območju Alp uvrstiti na vidnejše mesto v politiki in regionalnem razvoju, regionalne kulturne pobude pa bi lahko spodbudile izboljšanje kakovosti življenja ter okrepile lastno identiteto in ji zagotovile ugled.

CIPRA Švica bo svoja partnerstva in stike na kulturnem področju širila tudi v prihodnje, vprašanja alpske politike pa namerava obravnavati v kontekstu lokalnih ali regionalnih razmer.

WWW.CIPRA.ORG/SVICA

Z enotnim glasom:
predstavniki CIPRE na
novinarski konferenci.

NUJNOST VSEALPSKEGA POVEZOVANJA

CIPRA Avstrija, CIPRA Nemčija, CIPRA Južna Tirolska Danes se žičniška podjetja hvalijo s presežniki. S povezavo smučišč v dolinah Pitztal in Ötztal v Avstriji bo nastalo »največje ledeniško smučarsko središče na svetu«. Lech in St. Anton vabita goste k obisku »največjega avstrijskega smučarskega središča«. Lenzerheide je zaradi povezave z Aroso postal »največje povezano smučarsko območje«, v švicarskem kantonu Graubünden in samo na Bavarskem, avstrijskem Tirolskem in Južnem Tirolskem v Italiji čaka na izvedbo kar 31 projektov gradnje žičniške infrastrukture. Za celotno območje Alp je značilna neusmiljena izključevalna konkurenca, ki vodi v investicijsko spiralo. Kadar določeno smučarsko območje poveča obseg svoje površine, s tem izvaja pritisk na druga zimsko-

športna središča, ki si prav tako želijo širitve, saj bi se tako lažje spopadala z mednarodno konkurenco.

Boj posameznih organizacij proti pravi fronti načrtov širitve smučišč, ki so si v vseh alpskih državah enaki v argumentaciji, pristopu in zahtevah, postaja vedno težji, zato so nujno potrebne povezave in mreže, kot je CIPRA. Tri predstavništva CIPRE iz Avstrije, Južne Tirolske in Nemčije so se tako povezala na čezmejni severno-južni osi. Po eni strani želijo javnost in politiko opozoriti na nenadzorovano izkoriščanje alpskega prostora, po drugi pa poudariti, da je treba vprašanja širjenja smučišč in prostorskega načrtovanja urejati na podlagi mednarodnih predpisov.

V Nemčiji v preteklih letih takega pritiska glede širitev smučišč ni bilo. Pri načrtovanju namembnosti uporabe zemljišč, denimo, Bavarski alpski načrt, ki velja za vzoren instrument ureditve prostorskega načrtovanja v Alpah, 43 odstotkov celotnega območja opredeljuje kot »območja tihih rekreacijskih dejavnosti«, na katerih je prepovedana gradnja smučišč ali žičniške infrastrukture. Tako ureditev pa je v primeru Riedberger Horna v Allgäu politika postavila pod velik vprašaj – zaradi vzpostavitve povezave med tamkajšnjima smučiščema želi to območje v celoti izvzeti iz zavarovane cone C, kot jo zdaj določa

Fotografija: Josef Essl

Alpski načrt, s tem pa je ogrozila preizkušen instrument načrtovanja, ki je ostal nespremenjen kar 44 let. Na tej točki je Alpska konvencija tista mednarodna pogodba, ki zagotavlja okvir za uresničevanje rešitev na celotnem območju Alp. Potrebujemo namreč arhitekturno urejanja prostora, ki se bo zgledovala po primerih dobre prakse, kot je Bavarski alpski načrt, in bo veljala na celotnem območju Alp. Prvi korak v to smer bi bilo imenovanje delovne skupine za načrtovanje odprtega prostora in urejanje prostora na območju Alp v okviru Alpske konvencije. S predlogi ukrepov, ki bi morali veljati za celotno območje Alp, bi bilo mogoče prekiniti naraščajočo spiralo rasti na področju turizma.

Skupno delovanje CIPRE Avstrija, CIPRE Južna Tirolska in CIPRE Nemčija, ki se odraža v tiskovnih konferencah v Münchnu in Innsbrucku, v zahtevi po vsealpski razpravi o spirali rasti na področju gradnje žičnic in v pozivu k resnemu spoštovanju izvedbenih protokolov Alpske konvencije, so bili deležni stalne pozornosti medijev na celotnem območju Alp. Vsa tri predstavništva CIPRE se vidijo tudi v vlogi glasnika civilne družbe, ki opozarja na probleme in izzive ter nakazuje možne rešitve. Zahtevo po usmeritvi v sonaravni turizem z oblikovanjem ponudbe, ki bo temeljila na kvaliteti naravnih in kulturnih danostih

Fotografija: OÖ. Tourismus Erber

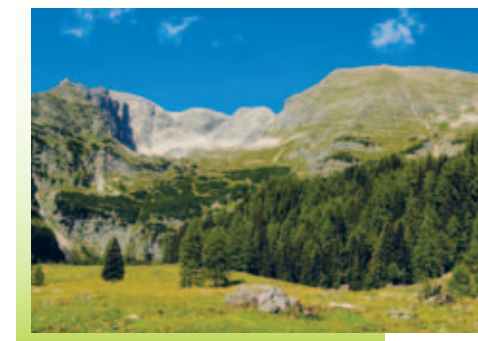
alpskega prostora in jih ne bo ogrozila, lahko pa bi bila trajnostna rešitev za ljudi in naravo, je izrazil tudi Peter Hasslacher, predsednik CIPRE Avstrija, ki namerava sodelovanje s predstavništvoma CIPRE v Nemčiji in na Južnem Tirolskem še poglobiti in si še naprej odločno prizadevati za celovito varstvo in trajnostni razvoj Alp.

WWW.CIPRA.ORG/AVSTRIJA

WWW.CIPRA.ORG/NEMCIJA

WWW.CIPRA.ORG/JUZNA-TIROLSKA

Ne ozirajoč se na izgubo
naravnega okolja: predvidena gradnja
vzpenjače na območju sredi
naravnega rezervata Warscheneck/A.

GRAFITI V IMENU VARSTVA OKOLJA

CIPRA Južna Tirolska Urban Green – Kako mlada generacija vidi svoje mesto prihodnosti? Tega vprašanja so se zelo ustvarjalno lotili mladi udeleženci natečaja za ustvarjalce grafitov Graffiti-Contest 2016. CIPRA Južna Tirolska je v vlogi krovnega združenja naravno in okoljevarstvenih organizacij ter v sodelovanju z Okoljsko skupino Bolzano in kulturnim društvom Murarte natečaj za ustvarjalce grafitov prvič razpisala leta 2014. Danes je to uveljavljena prireditev, katere pokroviteljstvo je prevzela Mestna občina Bolzano. Izhodišče za razpis natečaja je bilo poiskati

Z nalezljivo ustvarjalnostjo:
razstava grafitov v Bolzanu.

način, s katerim bi mlado urbano ciljno skupino navdušili nad okoljevarstvenimi temami in jo vključili v izvajanje ustreznih ukrepov na teh področjih. V ta namen so organizatorji dogodka na osrednjih lokacijah v Bolzanu postavili velike panoje, in s tem omogočili, da so mimoidoči delo grafitarjev opazovali iz neposredne bližine. Riccardo Rizzo in Tobias Planer iz društva Murarte sta prepričana, da se mladi zanimajo za aktualne teme, kot je varstvo narave, okolja ali naravnih virov. Grafiti niso le na steno napršene barve, temveč so to pogledi, mnenja in sporočila njihovih avtorjev. Urban Green pomeni pametne mobilnostne rešitve, živopisane ovoje stavb, koncepte ničelne stopnje odpadkov, varstvo naravnih virov, skratka mesto, v katerem je življenje kakovostno in prijetno. Kakšen bi lahko bil Urban Green v prihodnje, so mladi grafitarji pokazali na različnih poslikavah. Da dogodek v celoti organizira čim bolj prijazno naravnim virom, je bilo za CIPRO Južna Tirolska seveda samoumevno – tako so udeleženci uporabljali okolju prijazne barve na vodni osnovi in panoje, ki jih je mogoče večkrat uporabiti.

WWW.CIPRA.ORG/JUZNA-TIROLSKA

Fotografije: CIPRA Južna Tirolska, Cristian Newman

**SVOJ
PRISPEVEK
LAHKO
DAMO VSI**

Čebele nabirajo nektar, ki nastaja v cvetju.

Ko čebela obiše cvet, se pelod oz.

cvetni prah oprime dlačic na njenem telesu.

Čebela gre nato na drugi cvet in ga s

pelodom opraš.

CIPRA INTERNATIONAL Upravni odbor Serena Arduino (od oktobra), Christian Baumgartner (začasni predsednik), Katharina Conradin (predsednica na porodniškem dopustu), Damiano Di Simone (do oktobra), Hugo Quaderer, Eva Šabec, Marko Slapnik **Sekretariat** Christina Bachner, Caroline Begle, Corinne Buff, Katarina Cesnik, Cristina Dalla Torre, Jakob Dietachmair, Martha Dunbar, Juliitta Eller (do marca), Maya Mathias, Magdalena Holzer, Michaela Hogenboom, Bettina Hug (do maja), Anna Mehrmann, Wolfgang Pfefferkorn, Andreas Pichler (direktor), Nicoletta Piersantelli (do januarja), Claire Simon (do septembra), Aurelia Ullrich-Schneider (do aprila), Barbara Wülser **CIPRA ITALIJA Upravni odbor** Vanda Bonardo, Gianni Cametti, Luigi Casanova, Federica Corrado (predsednica), Cristina Dalla Torre, Oscar Del Barba, Carlo Gubetti, Marco La Viola **Sekretariat** Francesco Pastorelli (direktor) **CIPRA LIHTENŠTAJN Sekretariat** Monika Gstöhl (direktorica), Cornelia Mayer, Claudia Ospelt-Bosshard **CIPRA AVSTRIJA Sekretariat** Josef Essl (direktor) **CIPRA Avstrija Sekretariat** Christian Baumgartner, Liliana Dagostin, Peter Haßlacher (predsednik), Michael Proschek-Hauptmann, Christine Pühringer, Gottfried Schindlbauer, Walter Tschon **CIPRA FRANCIJA Upravni odbor** Alain Boulogne (predsednik), Michel Chamel, Hélène Denis, Adrien Devos, Patrick Le Vaguerèse **Sekretariat** Marc-Jérôme Hassid (direktor), Julika Jarosch, Delphine Segalen **CIPRA ŠVICA Upravni odbor** Remco Giovanoli, Eva Inderwildi, Patrick Jäger (do aprila), Sebastian Moos (od aprila), Patrik Schönenberger (predsednik od aprila), Reto Solèr (predsednik do aprila), Benno Steiner (od aprila) **Sekretariat** Hans Weber **CIPRA SLOVENIJA Upravni odbor** Vida Černe, Gašper Kleč, Patricija Muršič, Matej Ogrin (predsednik), Dušan Prašnikar, Jernej Stritih **Sekretariat** Spela Berlot, Kristina Glojek, Anamarija Jere **CIPRA NEMČIJA Upravni odbor** Ethelbert Babl, Peter Dill, Axel Doering,

Fotografija: Darko Todorovic

MLADINSKI SVET CIPRA

NACIONALNI ODBORI IN PREDSTAVNIŠTVA CIPRE

Christine Eben, Peter Eberle, Stefan Köhler, Florian Lintzmeyer, Erwin Rothgang (predsednik) **Sekretariat** Irene Brendt, Stefan Witty (direktor), Uwe Roth **CIPRA JUŽNA TIROLSKA Upravni odbor** Klauspeter Dissinger (predsednik), Johanna Ebner (podpredsednica), Judith Egger (do konca januarja), Klara Köfler, Elisabeth Ladinsler (do konca januarja), Wolfgang Niederhofer, Hanspeter Niederkofler, Anna Pichler, Stephan Platzgummer (do konca januarja), Martin Schöpf, Wilhelm Seppi **Sekretariat** Marion Auer, Griseldis Dietl, Andreas Riedl (direktor) **MLADINSKI SVET CIPRA** Laurent Buscat, Sara Cattani, Cristina Dalla Torre, Virgil Decourteille, Martina Eberle, Luzia Felder, Kristina Glojek, Katja Košir, Andrea Müller, Eva Šabec, Ana Seifert, Luca Tschiederer, Max Veulliet, Caroline Vuillet, Elisa Zadra **NEDERLANDSE MILIEUGROUP ALPEN** Joop Spijker

WWW.CIPRA.ORG/SL/CIPRA/O-NAS

CIPRA INTERNATIONAL

POSLOVNI IZID Z DOBIČKOM NA PRAVI POTI

—Leto 2016 sta s finančnega vidika zaznamovala dva pomembnejša razvojna trenda: ohranili smo visoko raven sredstev podpore in naročil in veseli nas, da se že napovedujejo večletni in večji projekti. Po drugi strani smo področje našega delovanja uspeli razširiti z ustanovitvijo družbe CIPRA International Lab GmbH s sedežem v avstrijskem Dornbirnu, ki se lahko kot operativni del CIPRE International na področju upravljanja projektov vključuje v izvajanje obsežnejših programov sodelovanja.

Pozitivni poslovni izid minulega leta kaže, da smo izzive ocenili pravilno in jih uspešno obvladali. To je bilo mogoče uresničiti le z različnimi oblikami in sredstvi podpore. Na tem mestu se zato zahvalujemo vsem posameznikom in organizacijam, ki so nam v letu 2016 z besedo in dejanji izkazovali zvestobo. Z zaupanjem, ki so nam ga namenili, in podpiranjem našega delovanja so prispevali k temu, da smo poslovno leto lahko zaključili z dobičkom: prihodki so dosegli približno 1,491 mio. CHF, odhodki pa so znašali 1,486 mio. CHF. Celotni poslovni izid izkazuje dobiček v višini 5.300 CHF.

Število naročnikov in tistih, ki so naši organizaciji zagotavljali finančno podporo, se

v primerjavi s predhodnim letom ni spremenilo in znaša 35. Zavezali smo se, da bomo ta sredstva usmerili v uresničevanje učinkovitih pobud in projektov, ki bodo Alpam zagotovili visoko stopnjo koristi. Finančni prispevek Kneževine Lihtenštajn predstavlja približno tretjino prihodkov in nam omogoča, da se lahko na celotnem alpskem območju aktivno zavzemamo za uresničevanje trajnostnega razvoja.

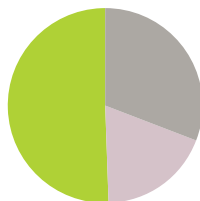
Polovico sredstev smo namenili dejavnostim na področju političnega delovanja, komunikacije, delu z organi, navezovanju stikov in administrativnim poslom; sem spada tudi delovanje v okviru Alpske konvencije in Eusalp, delo z mediji in senzibilizacijski projekt alpMonitor. Z drugo polovico sredstev smo financirali projektno delo in storitve, s katerimi sprožamo in spodbujamo uresničevanje trajnostnih strategij reševanja problemov.

Premoženje CIPRE International je konec leta 2016 znašalo 303.965 CHF. Podrobnejši računovodski izkazi bodo po odobritvi skupščine delegatov objavljeni jeseni 2017 na

WWW.CIPRA.ORG.

Kam grejo sredstva?

politika, komunikacija 453.039 CHF ●
odbor, mreže, uprava 269.367 CHF ●
projekti, storitve 738.545 CHF ●

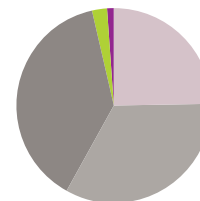

CIPRA INTERNATIONAL SE ZA FINANČNO PODPORO IN NAROČILA ZAHVALJUJE

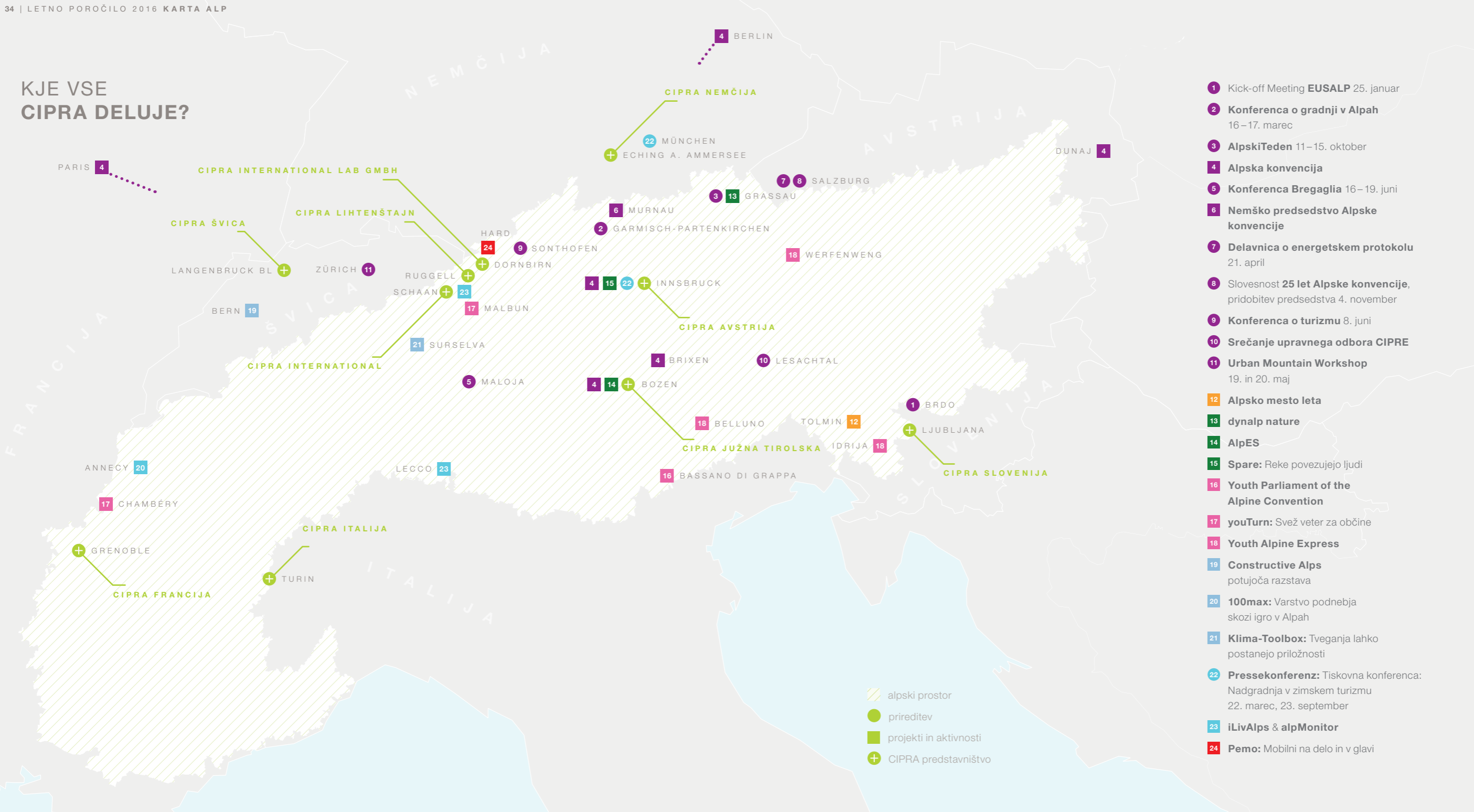
LIHTENŠTAJNU VADUZ/LI • URADU ZA OKOLJE LIHTENŠTAJN VADUZ/LI • ŠVICARSKEMU ZVEZNEMU URADU ZA PROSTORSKI RAZVOJ BERN/CH • ŠVICARSKEMU ZVEZNEMU URADU ZA OKOLJE BERN/CH • ZVEZNEMU MINISTRSTVU ZA OKOLJE, VARSTVO NARAVE IN VARNOST REAKTORJEV BERLIN/D • ZVEZNEMU URADU ZA VARSTVO NARAVE BERLIN/D • SKLADU BRISTOL STIFTUNG ZÜRICH/CH • RAZLIČNIM FUNDACIJAM • OMREŽJU OBČIN POVEZANOST V ALPAH ÜBERSEE/D • DRUŠTVU ALPSKO MESTO LETA BAD REICHENHALL/D • SKLADU STIFTUNG FÜRST. KOMMERZIENRAT GUIDO FEGER VADUZ/LI • NEMŠKEMU ZVEZNEMU SKLADU ZA OKOLJE OSNABRÜCK/D • SKLADU AAGE V. JENSEN CHARITY FOUNDATION VADUZ/LI • PROGRAMU EU ERASMUS+ • SKLADU RICHI STIFTUNG VADUZ/LI • NACIONALNIM SEKRETARIATOM VIE ALPINE: ŠVICARSKA ZVEZA ZA POHODNIŠTVO, MONAŠKI PLANINSKI KLUB, SLOVENSKA TURISTIČNA ORGANIZACIJA, HIKING & BIKING SLOVENIA, VELIKA ALPSKA TRANSVERZALA, URAD ZA OKOLJE LIHTENŠTAJN • SKLADU PAUL SCHILLER STIFTUNG LACHEN/CH • SKLADU INTERNATIONAL CHARITABLE FOUNDATION VADUZ/LI • ALPSKI INICIATIVI ALTDORF/CH • SKLADU LLB ZUKUNFTSSTIFTUNG VADUZ/LI • OBČINI PLANKEN PLANKEN/LI • URAD ZA PROSTORSKI RAZVOJ IN GEINFORMACIJE V KANTONU ST.GALLEN ST. GALLEN/CH • SCANDINAVIAN HEARTLAND FALUN/SWE • CCA CLUB ARC ALPIN MÜNCHEN/D • MEDNARODNEMU ZNANSTVENEMU ODBORU ZA RAZISKOVANJE ALP BERN/CH • ZVEZNEMU MINISTRSTVU ZA GOSPODARSTVO IN ENERGIJO BERLIN/D • INTERREG PROGRAMU OBMOČJE ALP • SKLADU ZA TRAJNOSTNOST RUGGELL/LI • FUNDACIJI FONDAZIONA CARIPILO MAILAND/I • LIHTENŠTAJNSKI NACIONALNI KNJIŽNICI VADUZ/LI • MEDNARODNI FUNDACIJI INTERNATIONAL CHARITABLE FOUNDATION VADUZ/LI • STALNEMU SEKRETARIATU ALPSKE KONVENCije INNSBRUCK/A • PODPORNikom VIA ALPINE TRIESENBERG/LI • LEGATU MARIA KLARA FEHR SCHELLENBERG/LI • PODPORNikom TEMATSKE REVIJE ALPE NA ODRU

Od kod sredstva prihajajo?

● storitve za tretje osebe 369.669 CHF
● prispevki države 500.000 CHF
● prihodki iz projektov, donacije 570.106 CHF
● članarine 38.165 CHF
● drugi prihodki 13.444 CHF

KJE VSE CIPRA DELUJE?

- 1 Kick-off Meeting **EUSALP** 25. januar
- 2 **Konferenca o gradnji v Alpah** 16–17. marec
- 3 **AlpskiTeden** 11–15. oktober
- 4 **Alpska konvencija**
- 5 **Konferenca Bregaglia** 16–19. juni
- 6 **Nemško predsedstvo Alpske konvencije**
- 7 **Delavnica o energetskega protokolu** 21. april
- 8 Slovesnost **25 let Alpske konvencije**, pridobitev predsedstva 4. november
- 9 **Konferenca o turizmu** 8. juni
- 10 **Srečanje upravnega odbora CIPRE**
- 11 **Urban Mountain Workshop** 19. in 20. maj
- 12 **Alpsko mesto leta**
- 13 **dynalp nature**
- 14 **AlpES**
- 15 **Spare: Reke povezujejo ljudi**
- 16 **Youth Parliament of the Alpine Convention**
- 17 **youTurn: Svež veter za občine**
- 18 **Youth Alpine Express**
- 19 **Constructive Alps** potujoča razstava
- 20 **100max: Varstvo podnebja skozi igro v Alpah**
- 21 **Klima-Toolbox: Tveganja lahko postanejo priložnosti**
- 22 **Pressekonzferenz: Tiskovna konferenca: Nadgradnja v zimskem turizmu** 22. marec, 23. september
- 23 **iLivAlps & alpMonitor**
- 24 **Pemo: Mobilni na delo in v glavi**

CIPRA ŽIVETI V ALPAH

CIPRA International

Im Bretscha 22
LI-9494 Schaan

Tel. +423 237 53 53
Fax +423 237 53 54
international@cipra.org
www.cipra.org

